

Nr 119.

Av herr **Johannesson**, om inrättande av en ny lärartjänst vid socialinstituttet i Stockholm.

I propositionen nr 153 till 1945 års riksdag, på vars grundvalar beslut fattades om ökade bidrag till socialinstituttet, förordades att vid instituttet i Stockholm skulle finnas fyra fasta lärarbefattningar i teoretiska ämnen, varibland en i nationalekonomi och socialpolitik.

Statsutskottet anförde i sitt utlåtande följande: »Utskottet delar departementschefens uppfattning om vikten av att socialinstituttet få en ur olika synpunkter högt kvalificerad lärarkår och att inrättandet av ett antal fasta lärarbefattningar icke längre torde kunna uppskjutas.» Beträffande den fasta lärartjänsten i nationalekonomi och socialpolitik hade styrelsen för socialinstituttet i Stockholm i sitt yttrande över den utredning (SOU 1944: 29), som låg till grund för propositionen, ansett timplärlartjänster i dessa ämnen för tillfället tillräckliga. Statsutskottet anförde för sin del följande: »Med hänsyn jämväl till vad utskottet tidigare anført rörande en omprövning av det utrymme, vilket bör tillmätas ämnet nationalekonomi, synes det dock utskottet lämpligt att lärarbefattningen i detta ämne ej får fast karaktär förrän närmare erfarenhet vunnits.»

Styrelsen för socialinstituttet i Stockholm anser sig nu ha vunnit erforderlig erfarenhet i denna fråga. Man anför, att undervisningen handhäfts av timplärlare med arvoden. Dessa lärare ha vanligen samtidigt varit knutna till Stockholms högskola. Styrelsen anför vidare: »Rekryteringen till dessa läraruppdrag har regelmässigt vållat svårigheter. Ämnet socialpolitik, som är av central betydelse i instituttets utbildning på samtliga linjer, har ingen egentlig motsvarighet vid andra högskolor, och den lärare, som skall sköta undervisningen, måste därför genom självständiga studier och forskningar vidga sin kompetens. Då ingen fast befattning finns, är detta krav icke lätt att uppehålla.» Styrelsen påpekar slutligen, att timplärlartjänsten i socialpolitik nu är ledigförklarad för tredje gången sedan 1945, och att det sålunda svårt brister i kontinuiteten. Styrelsen anhåller därför, att en fast lärartjänst i nationalekonomi och socialpolitik måtte inrättas och att kostnaden härför skulle täckas genom en anslagshöjning på 11 500 kronor per år.

Utöver ovan anförda synpunkter bör framhållas, att ämnena nationalekonomi och socialpolitik (jämte ämnet stats- och kommunalkunskap) äro av grundläggande natur för undervisningen vid socialinstituttet. Insikter för betyget godkänd äro obligatoriska i båda ämnena vid instituttets fyra

examenslinjer. Under de senare åren ha omkring hälften av de utexaminerade tagit överbetyg i ettdera av de två ämnena. Bristen på kontinuitet i undervisningen i dessa ämnen blir därför särskilt allvarlig för institutets 511 elever — ej endast ur studieteknisk synpunkt. Erfarenheten ger vid handen att studier i nationalekonomi är grundläggande för undervisningen i socialpolitik, som ju till stora delar är tillämpad nationalekonomi. Under de gångna åren har ämnet socialpolitik kommit att få en alltmer dominerande betydelse för elevernas förståelse av vårt moderna samhälle och deras framtida uppgifter däri. En rimlig samordning mellan de två ämnena samt en tillfredsställande lösning av elevernas behov av och krav på en effektiv undervisning i socialpolitik kan endast skapas genom en fast lärartjänst i examensämnena nationalekonomi och socialpolitik. Innehavaren bör ha hög kompetens även i socialpolitik. Som styrelsen för institutet påpekat, kan kompetent sökande nu sannolikt påräknas. Med stöd av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte *dels* besluta om inrättande av en fast lärartjänst vid socialinstitutet i Stockholm med uppgift att handha undervisningen i examensämnena nationalekonomi och socialpolitik,

dels anvisa erforderligt belopp för att bestrida socialinstitutets ökade kostnader med anledning av ovannämnda fasta lärartjänst.

Stockholm den 27 januari 1953.

Ewald Johannesson.
